

Factsheet Almeerse arbeidsmarkt

Juni 2013

Snel een beeld van de Almeerse arbeidsmarkt

Werkgevers krijgen de komende jaren in toenemende mate te maken met een tekort aan gekwalificeerde medewerkers. Zij worden onvermijdelijk geconfronteerd met de uitstroom van de babyboomgeneratie, de verminderde interesse in technische opleidingen en de snelle veranderingen in het bedrijfsleven, waar onderwijsinstellingen niet zo snel op kunnen reageren. Hierop zullen werkgevers zich moeten voorbereiden.

De factsheet 'Arbeidsmarkt Almere' is speciaal opgesteld voor werkgevers. Deze kernachtige informatie kan u mogelijk ondersteunen bij de formulering van de eigen arbeidsmarktstrategie voor uw bedrijf of sector. Als werkgever bent u immers ook geïnteresseerd in de aansluiting tussen vraag (vacatures) en aanbod (werknemers).

In de factsheet vindt u de belangrijkste informatie over de Almeerse economie en arbeidsmarkt. Daarbij gaat deel 1 in op de vraag naar arbeid: Hoe staat het met de werkgelegenheid in Almere en de regio en hoe verhoudt zich dat tot de landelijke situatie? Deel 2 beschrijft de aanbodkant van de arbeidsmarkt: Wat zijn de ontwikkelingen in de beroepsbevolking en de werkloosheid? Voor een goed ondernemersklimaat is inzicht in aanbod van arbeid en vraag naar arbeid belangrijk. Maar voor u als ondernemer is de aansluiting tussen vraag en arbeid wellicht het belangrijkste. Immers, een hoogopgeleide arbeidsbevolking sluit niet altijd aan bij het soort opleiding waar de markt om vraagt: Deel 3 geeft u een indicatie van de ontwikkelingen en verwachtingen van de tekorten en overschotten op de regionale arbeidsmarkt? Om ervoor te zorgen dat vraag en aanbod matchen werkt Almere op verschillende manieren samen met het bedrijfsleven, onderwijs en de regio. In deel 4 wordt kort ingegaan op enkele van deze samenwerkingsverbanden.

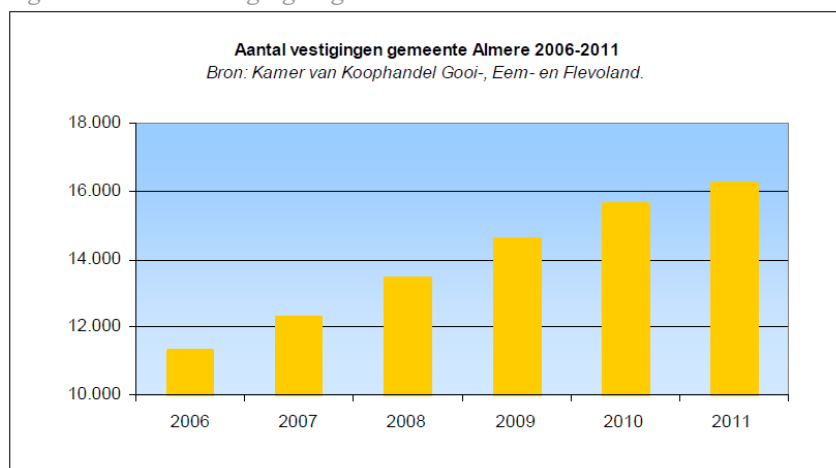
1. Almeerse economie en arbeidsvraag

Werkgelegenheid en vestigingen

Almere is koploper als het gaat om sociaaleconomische ontwikkeling. De stad onderscheidt zich als een jonge vitale groene stad, met een bovengemiddelde economische groei. Dankzij het jonge karakter van de stad en de diverse economische structuur groeide de werkgelegenheid in de periode 2006–2011 met 16%: van ca. 70.130 naar 81.190 banen (fulltime+ parttime). Het aantal vestigingen in Almere steeg in dezelfde periode met maar liefst 44%. Eind 2011 telde Almere circa 16.100 vestigingen. Ook in minder gunstige economische tijden blijft Almere groeien.

Figuur 1 geeft de werkgelegenheidsontwikkeling weer in de periode 2006–2011.

Figuur 1 Aantal vestigingen gemeente Almere 2006–2011

Werkzame personen per sector

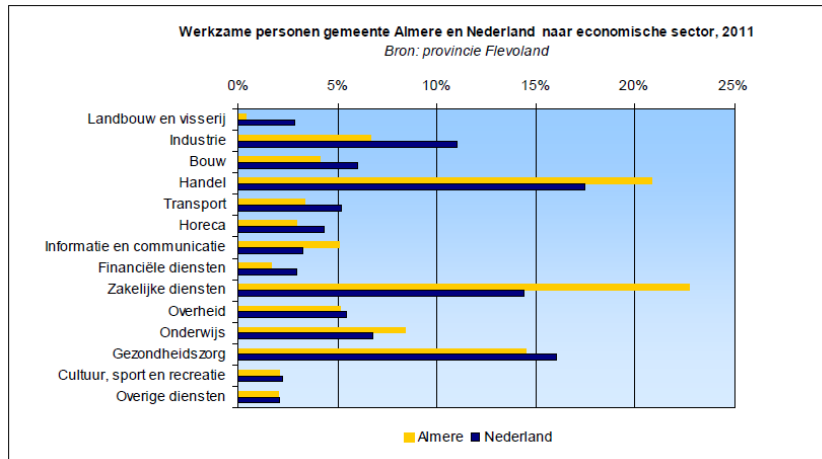
De economische groei is voornamelijk te toe te schrijven aan de in Almere sterk vertegenwoordigende sectoren: Zakelijke dienstverlening, Handel en Logistiek, Zorg en Onderwijs en informatie en Communicatie.

Figuur 2 geeft het aantal werkzame personen aan in Almere naar economische sector in vergelijking met die van Nederland. Twee zaken vallen hierbij op:

- Dat Almere een echte diensteneconomie is; alleen al de zakelijke dienstverlening (adviesgeving en onderzoek, ICT, overige zakelijke diensten en financiële instellingen) neemt ruim 30%.
- Dat de ‘harde’ sectoren zoals transport en logistiek, bouwnijverheid, industrie en landbouw eveneens sterk vertegenwoordigd zijn; samen komen ze op ca. 25%.

Deze kenmerken van de economische structuur wijzen op een flexibele arbeidsmarkt, die kansen benut bij een conjuncturele verandering.

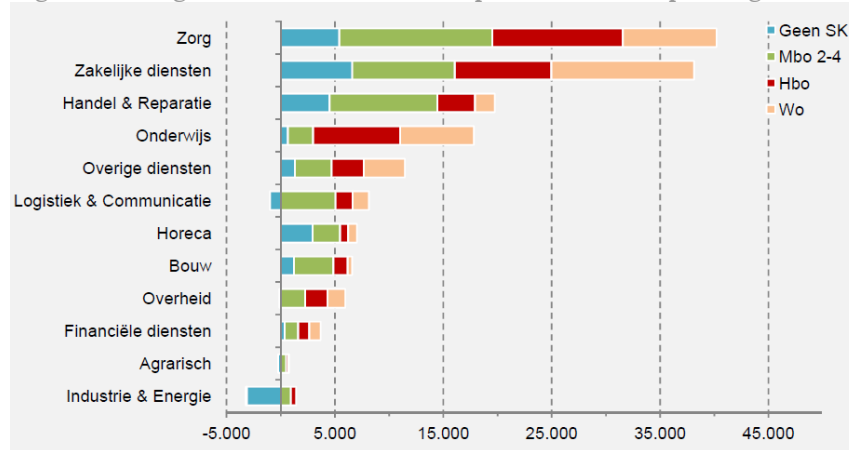
Figuur 2 werkzame personen gemeente Almere en Nederland naar economische sector 2011

Regionale vraag

De arbeidsmarkt is per definitie regionaal. Almere maakt onderdeel uit van de Metropoolregio Amsterdam (MRA). De zakelijke dienstverlening was in de afgelopen decennia de belangrijkste banenmotor van de MRA en heeft ook voor de toekomst samen met de zorgsector het grootste groeipotentieel. Uit figuur 3 blijkt tevens dat de werkgelegenheid in de MRA hoogwaardig is: de vraag naar werknemers zonder startkwalificatie omvat in de grootste sectoren slechts 10–20%.

Figuur 3 Vraag naar arbeid 2011–2016 per sector naar opleidingsniveau (SK=startkwalificatie) in MRA

Bron: Rekenmodel SEO Economisch Onderzoek, gebaseerd op CBS (2011a-2011g) & LISA (2011)

2. Arbeidsaanbod

Beroepsbevolking en werkloosheid

Almere heeft met een behoorlijk inwoneraantal van ca. 200.000 inwoners en een relatieve jonge bevolking een behoorlijk arbeidspotentieel. Voor de komende jaren wordt een verdere groei verwacht van de totale bevolking (ca. 360.000 in 2030) en daarmee ook van de beroepsbevolking. Ongeveer de helft van de Almeerse werkzame beroepsbevolking heeft een baan buiten de stad. Het grootste deel van de pendelaars werkt in Amsterdam en omgeving. Het werkloosheidspercentage in Almere is ca.7%.

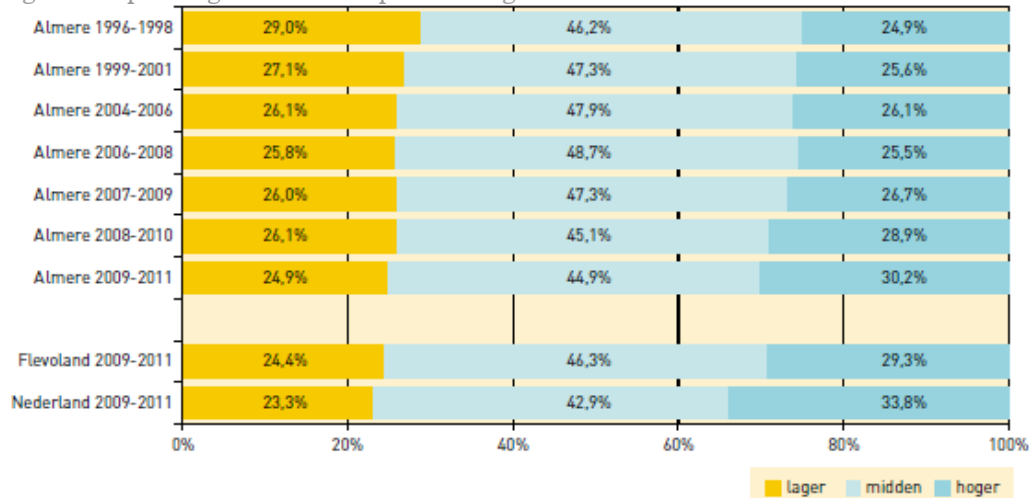
Figuur 4 Almeerse beroepsbevolking

Onderwijsaanbod

Met de aanwezigheid van diverse VMB0-MBO scholen en de vestiging van de Hogeschool Windesheim Flevoland (WHF) en de Christelijke Agrarische Hogeschool Vilentum (CAH Vilentum) biedt Almere een gevarieerd aanbod aan MBO- HBO opleidingen. Dit zorgt voor een ruime keuze in type arbeidskrachten. Daarbij gaat het om goed opgeleide, flexibele, gemotiveerde en veelal middelhoogopgeleide medewerkers. Om de kansen op de arbeidsmarkt ook werkelijk te kunnen benutten is naast een toenemend opleidingsniveau, ook een internationale oriëntatie van belang. Met de start van de International School Almere, de Summer School Almere en de Business Engineering School (BES), vergroot Almere de binding van jong internationaal talent aan de stad. Figuur 5 geeft de verdeling van de beroepsbevolking in Almere naar opleidingsniveau weer.

Figuur 5 Opleidingsniveau beroepsbevolking: Almere en Flevoland/Nederland 1996-2011

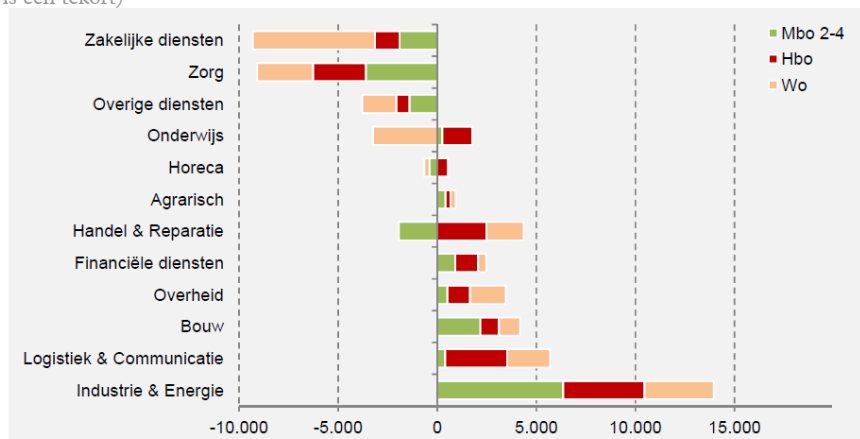
Bron: Sociale atlas 2012, gemeente Almere 2

Aansluiting vraag en aanbod

Ontwikkelingen en verwachtingen

Figuur 6 laat zien wat per sector de verwachte tekorten en overschotten zijn tussen nu en 2016 in de MRA, uitgewerkt naar opleidingsniveau. Wat opvalt voor de verschillende sectoren is dat de groeisectoren zakelijke dienstverlening en zorg zullen worstelen met tekorten aan alle opleidingsniveau. Dat betekent dat opleidingsinstituten en werkgevers zich gezamenlijk moeten inspannen om studenten een opleiding te geven die past bij de toekomstige vraag in de MRA. Veel minder dan in het verleden kunnen bijvoorbeeld studenten mbo techniek er vanuit gaan dat er voor hen in sectoren als industrie & energie of logistiek & communicatie een baan bestaat. Dit hoeft geen probleem te zijn, immers er zijn ook technici nodig in andere sectoren. Echter, opleidingsinstituten moeten wel zodanig vaardigheden trainen dat deze studenten ook in andere sectoren aan de slag kunnen.

Figuur 6 Confrontatie voor mbo2-4, hbo en wo 2011-2016 per sector naar opleidingsniveau (aanbod minus vraag, negatief getal is een tekort)

Bron: Rekenmodel SEO Economisch Onderzoek, gebaseerd op CBS (2011a-2011g) & LISA (2011)

Arbeidsmarktinitiatieven

Technocentrum Flevoland

Het Technocentrum Flevoland (TCF) is een belangrijke speler in Almere in het verbeteren van de situatie op de technische arbeidsmarkt. Men initieert en organiseert samenwerking tussen onderwijs en bedrijfsleven in de regio en zorgt voor planvorming, continuïteit en binding daarin. Hun motto: niet vergaderen, maar doen!

Samen met bedrijven en scholen werkt Technocentrum aan projecten om jongeren te boeien en te binden aan de technische sector. Als een spin in het web zijn ze actief betrokken bij het creëren van evenwicht op de arbeidsmarkt. Door middel van een toenemende interesse voor de sector techniek op het vmbo, het creëren van voldoende aanbod van mbo en hbo-opleidingen en het verhogen van het gemiddeld opleidingsniveau in de provincie.

Techniekpact

Almere heeft in Noordvleugelverband op 13 mei 2013 samen met werkgevers, het onderwijs, werknemersorganisaties en de regio's een techniekpact afgesloten. Het pact moet de aansluiting van onderwijs op de arbeidsmarkt in de technieksector verbeteren en daarmee het tekort aan technisch personeel terugdringen. In het techniekpact staan o.m. de volgende concrete afspraken: investeringsfonds om techniek in het onderwijs te stimuleren, beurzen en leerwerkplekken voor techniekstudenten om ze te binden aan het bedrijfsleven, techniek als structureel en integraal onderdeel in PO/VO, techniek in curriculum PABO'S en nascholing docenten, bij- en omscholing van mensen met interesse in techniek.

Ondernemersplein

Almere scoort goed als het gaat om het vestigingsklimaat en de gemeentelijke dienstverlening. Ondernemers waarderen deze met een 7,1 respectievelijk met een 7,4. Dat blijkt uit de *Monitor Tevredenheid Vestigingsklimaat 2012* van Deloitte en de *Mystery quest onderzoek 1-meting 2012* van de Kamer van Koophandel Gooi-, Eem- en Flevoland. Om de gemeentelijke dienstverlening verder te verbeteren werkt de gemeente samen met haar partners aan de vorming en uitbouw van het ondernemersplein. In het ondernemersplein worden de krachten van de belastingdienst, de Kamer van Koophandel, UWV, het Zelfstandigenloket en de gemeente Almere gebundeld om de ondernemers nog beter en sneller verder te helpen. U kunt er terecht met al uw ondernemersvragen aan de overheid. Zo kan het ondernemersplein u helpen bij het vinden van geschikt personeel. Tevens bieden diverse organisaties in de stad hun diensten en producten aan.

Werkgeversserviceteam

Het gemeentelijk werkgeversserviceteam werkt samen met bedrijven en scholen aan het matchen van (jonge) medewerkers aan bedrijven, gebruikmakend van allerlei beschikbare (rijks)middelen. Ook wordt er actief gekeken of men bedrijven rond personeelsvraagstukken (bij groei e/o krimp) bij elkaar kan brengen.

Topsectoren en EDBA

De Economic Board Almere (EDBA) bestaat uit vertegenwoordigers uit het bedrijfsleven, onderwijsinstellingen en overheid en richt zich op topsectoren met een regionale en internationale positie. Voor Almere zijn dat de sectoren IT&Media, Handel&Logistiek en Life Sciences (Health), Growing Green Cities (Floriade) en Vliegveld Lelystad. Om deze sectoren en de concurrentiepositie van Almere verder te versterken werkt de EDBA samen met lokale en regionale partners onder meer aan het verbeteren van de aansluiting tussen onderwijs en arbeidsmarkt.

Comakership

Windesheim Flevoland biedt in Almere verschillende voltijd hbo-opleidingen aan, zoals: Bedrijfs- en commerciële economie, (Werktuig)bouwkunde, Engineering, Design and Innovation, Informatica, Pabo en verpleegkunde. Kenmerkend voor het HBO onderwijs van Windesheim Flevoland is het werken en leren vanuit de praktijk: Zo voert een student gedurende zijn opleiding een aantal Comakerships uit. Een Comakership is een specifieke opdracht van een werkgever aan een student. Studenten gaan met deze opdracht aan de slag en leveren in enkele maanden op hbo-niveau diensten en producten op, waar de werkgever daadwerkelijk wat aan heeft

CAH kennisbalie

De Christelijke Agrarische Hogeschool Vilentum(CAH Vilentum) is gevestigd in Almere Poort en biedt opleidingen aan op het gebied van economie, natuur (dier, plant) en techniek. Ondernemers die vragen hebben over bijvoorbeeld het vermarkten van een nieuw product, kunnen deze uitstekend neerleggen bij de CAH kennisbalie. De Kennisbalie kan het vraagstuk van uw onderneming op verschillende manieren inpassen in het onderwijs. Vanuit de Kennisbalie wordt er bekeken bij welke opleiding de vraag aansluit en waar de opdracht uitgezet kan worden. Mogelijk sluit het vraagstuk van uw bedrijf goed aan bij een van de modules binnen een opleiding. De vraag kan dan worden ingepast in de colleges of onder begeleiding van de docent uitgezet worden bij een student.

Vragen

Heeft u vragen of opmerkingen over deze factsheet, neemt u dan contact op met de gemeente via 14036 en vraagt u naar een medewerker van het Ondernemersloket of Economische Zaken. Neemt u ook vooral contact met ons op als u op zoek bent naar andere informatie over arbeidsmarkt en economie in Almere en regio. Wij adviseren en ondersteunen u hierbij graag!